

Kultur- och fritidsnämndens yttrande gällande översiktsplanen för Vaggeryds kommun (KFN 2022/098)

Kultur- och fritidsnämnden tackar för ett hittills väl genomfört arbete och vill börja med att framhålla delar som är väsentliga att de finns kvar efter remissförfarandet med utgångspunkt till kultur- och fritidsnämndens ansvarsområden. Dessa delar är:

- *Kapitel 2 – Utvecklingsinriktning som tar upp kulturen, natur och friluftslivet som en viktig del och att Attraktivt gestaltad livsmiljö s. 31 finns med är en väsentlig del som bör vara kvar.*
Stycket kan kompletteras med hänvisning till det nationella styrdokumentet för arkitektur-, form- och designpolitiken för Gestaltad livsmiljö som är en vägledning till kommuner och regioner.
[Gestaltad livsmiljö - Statens konstråd \(statenskonstrad.se\)](https://www.statenskonstrad.se/tema/gestaltad-livsmiljo)

- Det nationella målet bygger på proposition 2017/18:110 (Politik för gestaltad livsmiljö) med beslut 2018-05-24 om antagandet av det nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitiken.*
[Politik för gestaltad livsmiljö \(regeringen.se\)](https://www.regeringen.se/tema/politik-for-gestaltad-livsmiljo)

- *Kulturella och sociala kvalitéer omnämns i planen som är en del av nämndens ansvarsområden enligt reglemente värnar om och föreslår att planens nationella mål kompletteras med det nationella målet för kultur som präglar samhällets utveckling och omnämns i översiktsplanen.*
[Mål för kultur - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/tema/mal-for-kultur)

- *Vikten av tillgänglighetsperspektivet är en annan viktig del som nämnden värnar högt om och ser positivt på att planen tar upp i många avseenden. Se vidare i yttrande gällande funktionsrättsfrågor.*

- *Vaggeryds kommun har ett rikt föreningsliv som bidrar mycket till samhällsutvecklingen och folkhälsan. Se vidare i yttrande gällande tilläggsförslag till delområden.*

Kommentar:

Som helhet ser kultur- och fritidsnämnden att alla nuvarande delar i samrådshandlingen som lika väsentliga och aktuella i den framtida samhällsutvecklingen i Vaggeryds kommun med tillägg om behovet att utveckla vissa delar som beskrivs i nämndens yttrande kring översiktsplanen.

Formalia

De delar som rör formalia överlåter kultur- och fritidsnämnden till berörda tjänstepersoner att ansvara för. Nämnden stannar vid att påpeka vikten av korrekt formalia i ett dokument av den här karaktären.

Övriga noteringar utöver väsentliga delar att behålla

Vidare vill Kultur- och fritidsnämnden påpeka vikten av tillgänglighet och universell utformning i framtida planering och utveckling.

”Universell utformning

Universell utformning handlar om att “göra rätt från början” – Samhället med alla dess tjänster, produkter och miljöer ska utformas så att det blir så tillgängligt som möjligt.

En byggnad ska exempelvis redan från början utformas så att den är tillgänglig för personer som använder rullstol, för personer med synnedsättning och hörselnedsättning, men även för personer med kognitiva funktionsnedsättningar, psykosociala funktionsnedsättningar eller personer med allergier. Den ska helt enkelt vara tillgänglig för alla, såväl äldre som barn.”

Förslag om tillägg

s. 60 - Riktlinjer för bebyggelseutveckling och transportinfrastruktur kompletteras med följande tillägg

Funktionsrättskonventionen och funktionsrättsperspektivet

- Universell utformning ska finnas med i all fysisk planering som kan komma att beröra alla medborgare.
- Identifiering och åtgärder av hinder i tillgängligheten ska primärt säkerställas genom direkt dialog med funktionsrättsföreningar. Exempel är att bjuda in föreningarna i dialog gällande den fysiska miljön mellan sina målpunkter och dess närmiljö.
- Tillgänglighet ska tillämpas vid utformande av byggnader, vägar, transportmedel och andra inom- och utomhusanläggningar, däribland skolor, bostäder, vårdinrättningar och arbetsplatser bebyggelsemiljöer, mötesplatser och friluftsmiljöer i detaljplan.
- Deltagande i kulturliv, rekreation, fritidsverksamhet och idrott ska tillämpas för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning har tillgång till idrottsanläggningar, rekreationsanläggningar och turistanläggningar vid framtida planeringar och utformningar av nya områden.

Kultur- och fritidsnämnden vill också uppmärksamma styrdokument som inte omnämns i nuvarande version, men som kan vara av värde att lyfta in. Dessa är:

s. 14 - De nationella mål som bedöms mest relevanta för översiktsplanen

1. Funktionsrättskonventionen

Kommentar:

Funktionsrättskonventionen har tydliga åtgärdsförslag som underlättar vid planering av nybyggnation, ny bebyggelse och nya bostäder, samt ger stöd för ekonomisk hushållning i detaljplansplaneringen för framtida åtgärder utifrån tillgänglighetsperspektiv.

[Alla rättigheter - Använd Funktionsrättskonventionen! \(funktionsrattskonventionen.se\)](http://funktionsrattskonventionen.se)

2. Nationella ramverk för vandringsleder

Kommentar:

Det nationella målen kopplar an till de 10 friluftspolitiskamålen som regeringen satt upp så bör vi förhålla oss specifikt till detta tre inom ÖP

1. *Tillgång till natur för friluftsliv*
2. *Attraktiv tätortsnära natur*
3. *Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling – [Sveriges friluftslivsmål \(naturvardsverket.se\)](#)*

Översiktsplanen bör ta i beaktande de nationella krafttag som tas kring vandringsleder i Sverige som generellt och på Landsbygden specifikt både för näringsliv, folkhälsa, attraktivitet och friluftslivsutveckling. Myndigheter så som Naturvårdsverket och Tillväxtverket med flera uttrycker en tydlig viljeinriktning att Sverige skall kunna erbjuda väl fungerande vandringleder och då behöver även vår kommun vara delaktiga.

Länkar och hänvisningar gällande friluftslivsperspektivet:

[Natur och friluftsliv - PBL kunskapsbanken - Boverket](#)

[Nationellt ramverk för vandringsleder | Tourism in Skåne \(tourisminskane.com\)](#)

[Organisering av vandringsleder \(naturvardsverket.se\)](#)

[Nio projekt beviljas stöd för att utveckla leder - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](#)

Kultur- och fritidsnämnden har även gjort noteringar gällande olika delområden i översiktsplanen.

Kommentar:

Bondstorps delområde

Förslag om tillägg om att bevara och stärka område runt Bondstorps Braskabo Hembygdsgård som har ett stort kulturarvs värde som uppmärksammas även regionalt gällande dess unika placering och bevaring av ursprungsmiljö.

Klevshults delområde

Förslag om tillägg till målpunkt för friluftsliv.

Klevshults Sportklubb planerar ett elljusspår för rekreation för Klevshults borna i anslutning till Klevshults anläggning, föreningen är även i projektstadiet att anlägga ett ute gym med målet om att öka tillgängligheten för ökad folkhälsa.

Vaggeryds delområde

Punkten om att flytta biblioteket till centrum är redan genomförd och kan strykas.

Nämnden saknar att inte campingen eller badplatsen inte finns i planeringen av Vaggeryds delområde. Två viktiga platser som är tydligt uttryckt om dess värde politiskt och är även reglerat i kultur- och fritidsnämndens reglemente.

Förslag om ytterliga tillägg till Vaggeryds delområde

- *Utveckla Hjortsjöns badplats*
- *Utveckla Hjortsjöns camping*
- *Stärka Bäckalyckan och Friluftsgården i Vaggeryd*

Kommentar:

Bäckalyckan och Friluftsgården är föreningsanläggningar med stort värde för friluftsliv och rekreation i Vaggeryd och bör lyftas fram på samma sätt som andra föreningsägda anläggningar i kommunen.

- *Utveckla och stärka Vaggeryds IP.*

Kommentar:

Idrottsplatsen Vaggeryds IP omnämns knappt och bör lyftas fram på samma sätt som idrottsplatsen Movalla IP i Skillingaryds delområde.

- *Vaggeryds simhall*

Kommentar:

Frågan om en ny simhall är högaktuell inom en kortsiktig tidshorisont och som kommer att ha stor påverkan för kommunens invånare, infrastruktur och andra verksamheter inom kommunen och bör synliggöras tydligare i översiktsplanen.

- *Andra föreningsägda anläggningar som bör beaktas och omnämnas är Hoks idrottsplats och Bratteborg Ryttersällskap.*

Kultur- och fritidsnämnden vill även skicka med en frågeställning kring badplatser.

s. 61 – *Beredskap i bebyggelsen*

*”Vid utformning av bebyggelse och vägnät ska framkomlighet särskilt beaktas till tilltänkta järnvägssträckningar, båtilläggningsplatser/pumpplatser och **tilltänkta badplatser.**”*

Kommentar: När badplatser omnämns som tilltänkta, innebär det framtida nya kommunala badplatser och/eller badplatser som sköts och ägs av andra aktörer.

Nämnden ser värde i att ett förtydligande görs i översiktsplanen om det endast handlar om kommunala badplatser och om det finns några planer på var de tilltänkta badplatserna ska anläggas.